

TEST
V ETAP OGÓNPOLSKI
XVIII EDYCJI KONKURSU
„POZNAJEMY PARKI KRAJOBRAZOWE POLSKI”
rok szkolny 2018/2019

WYPEŁNIA UCZESTNIK KONKURSU:

Ilość zdobytych punktów

IMIĘ i NAZWISKO: .....

SZKOŁA: .....

WOJEWÓDZTWO: .....

INSTRUKCJA

Witamy na ogólnopolskim konkursie „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”. Przed Tobą test składający się z 25 pytań - 10 z nich to pytania z zakresu ogólnej wiedzy z biologii i geografii. Natomiast pozostałe 15 pytań dotyczy parków krajobrazowych Polski.

Na rozwiązanie testu masz 55 minut. W teście kółkiem zaznacz jedną prawidłową odpowiedź, jeżeli się pomylisz, skreśl krzyżykiem błędną odpowiedź i zaznacz ponownie kółkiem prawidłową. W przypadku pytań otwartych, postępuj zgodnie z poleceniami.

Przy każdym pytaniu zamieściliśmy informację o maksymalnej liczbie punktów, które możesz otrzymać za zadanie.

Powodzenia!

Koordinator Ogólnopolski
Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych

Zadanie 1. (0 – 3 pkt)

Na podstawie zamieszczonej mapy oraz własnych wiadomości, oceń prawdziwość poniższych informacji. Zakreśl P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub F, jeśli jest fałszywa.

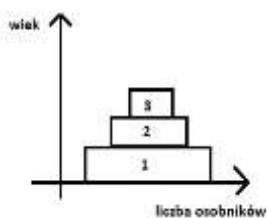
a)	Średnia wartość wskaźnika lesistości w Polsce wynosi 40% .	P	F
b)	W grupie województw o najwyższej lesistości jest województwo lubelskie.	P	F
c)	Wskaźnik lesistości, to udział obszarów leśnych w ogólnej powierzchni danego obszaru.	P	F
d)	Województwo lubuskie należy do grupy województw o najniższej wartości wskaźnika lesistości.	P	F
e)	Jedną z przyczyn zróżnicowania lesistości w Polsce jest rolnicze wykorzystanie gleb.	P	F
f)	Wskaźnik lesistości powyżej średniej krajowej występuje w województwie pomorskim.	P	F

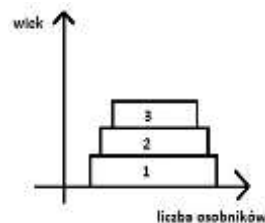
Zródło: Planeta Nowa, Podręcznik do geografii

Zadanie 2. (0 – 1 pkt)

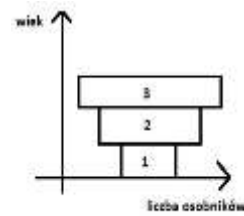
Wskaż odpowiedź, w której prawidłowo połączono opisy do przedstawionych piramid wieku.

A

B

C

Wykresy z: http://www.gimkol1.edu.pl/Publikacje/ekologia_1.pdf

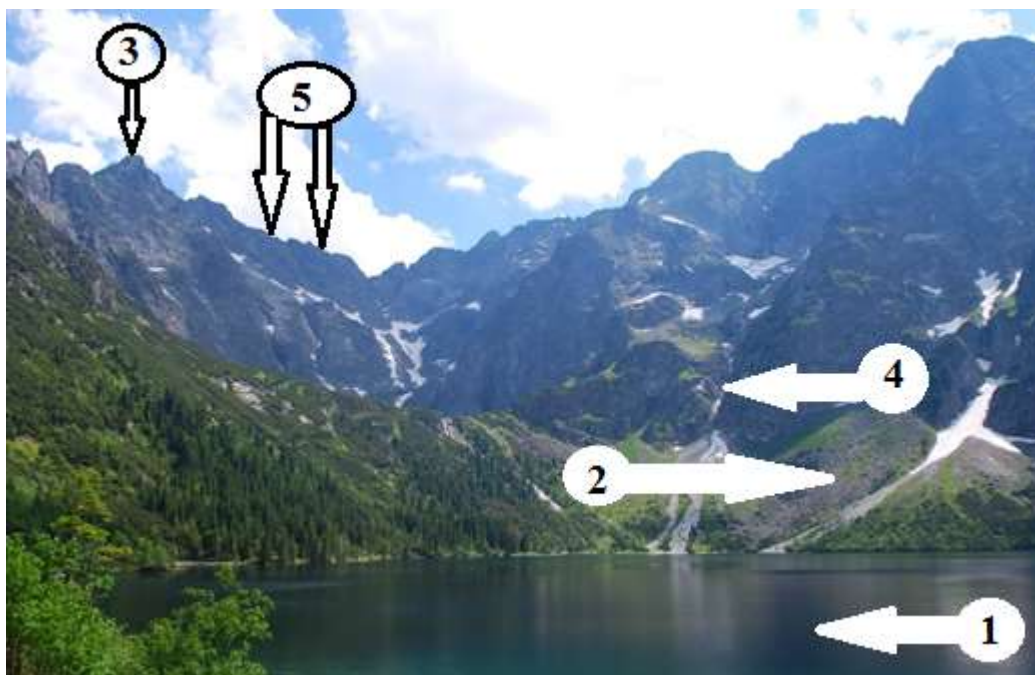
1. Z populacją wymierającą mamy do czynienia, gdy warunki życia na danym terenie ulegają stopniowemu pogorszeniu, co utrudnia wzrost liczby osobników młodych.
2. Przykładem populacji rozwijającej się mogą być osobniki zasiedlające nowe obszary.
3. Podobna liczba osobników młodocianych i dorosłych to cecha populacji rozwijającej się.
4. Populacja żyjąca przez dłuższy czas na danym terenie o podobnej liczbie osobników młodocianych i dorosłych to przykład populacji ustabilizowanej.

Odpowiedzi:

- a) A-2, B-4, C-1
- b) A-3, B-2, C-1
- c) A-1, B-3, C-4
- d) A-4, B-1, C-2

Zadanie 3. (0 – 3 pkt)

Wpisz do tabeli, nazwy elementów krajobrazu wysokogórskiego, które na fotografii oznaczono numerami od 1 do 5.

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o fot. i-tatry.pl

Nr na fotografii	Nazwa elementu krajobrazu wysokogórskiego Tatr Wysokich
1	
2	
3	
4	
5	

Zadanie 4. (0 – 1 pkt)

Wskaż odpowiedź, w której wymienione są wyłącznie cechy charakterystyczne dla wymienionych gromad kręgowców.

A. Gady   B. Ptaki   C. Ssaki

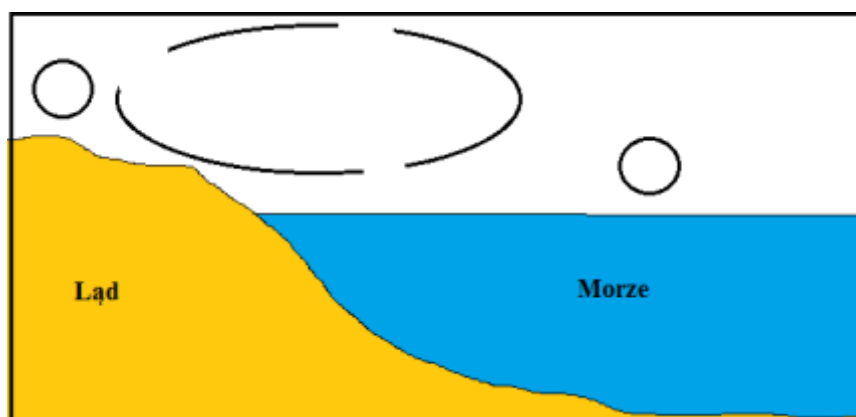
1. Ciało pokryte włosami, obecność pęcherzyków płucnych.
2. Zdolność latania, jajorodność, opieka nad potomstwem.
3. Zmiennocieplność, skóra gruba pokryta suchym i stwardniałym naskórkiem.
4. Brak zębów, grzebień na mostku, kości pneumatyczne.
5. Żyworodność, stałocieplność, obecność gruczołów potowych w skórze.

Odpowiedzi:

- a) A-3, B-2, C-5
- b) A-5, B-2, C-1
- c) A-3, B-4, C-1
- d) A-4, B-2, C-5

Zadanie 5. (0 – 3 pkt)

Schematyczny rysunek przedstawia elementy bryzy – wiatru lokalnego, który powstaje w wyniku różnic temperatury podłoża.

Źródło: Opracowanie własne

a) Uzupełnij rysunek w taki sposób, aby przedstawiał mechanizm powstawania bryzy dziennej:

- wpisz w miejsca oznaczone kółkami: **N** (niż) albo **W** (wyż)
- dorysuj grotty strzałek oznaczające kierunek ruchu mas powietrza w ciągu dnia.

b) W wykropkowane miejsce wpisz prawidłowe zakończenie zdania.

Bryza, to wiatr lokalny, który występuje w Polsce (gdzie ?) .....

Zadanie 6. (0 – 1 pkt)

Spśród poniższych stwierdzeń wybierz te, które są prawdziwe i zaznacz właściwą odpowiedź.

1. Przedział między najniższą i najwyższą wartością czynnika środowiska, w którym organizm jest w stanie funkcjonować, nazywa się zakresem tolerancji ekologicznej.
2. Jeśli jakiś czynnik osiąga wartość za dużą lub za małą, a inne czynniki mają wartości odpowiednie, organizm może się idealnie rozwijać.
3. Organizmy wskaźnikowe charakteryzują się wąskim zakresem tolerancji na określony czynnik środowiska i są wykorzystywane w praktyce do określania stanu środowiska ze względu na ten czynnik.
4. Najkorzystniejsze dla organizmu natężenie danego czynnika nazywamy wartością optymalną.
5. Jeden gatunek ma takie same zakresy tolerancji ekologicznej na różne czynniki.

Odpowiedzi:

- a) 1, 3, 4
- b) 1, 2, 4
- c) 3, 4, 5
- d) 2, 3, 5

Zadanie 7. (0 – 1 pkt)

Wskaż odpowiedź, w której prawidłowo przyporządkowano nazwę rośliny do typu owocu przez nią wytwarzanego.

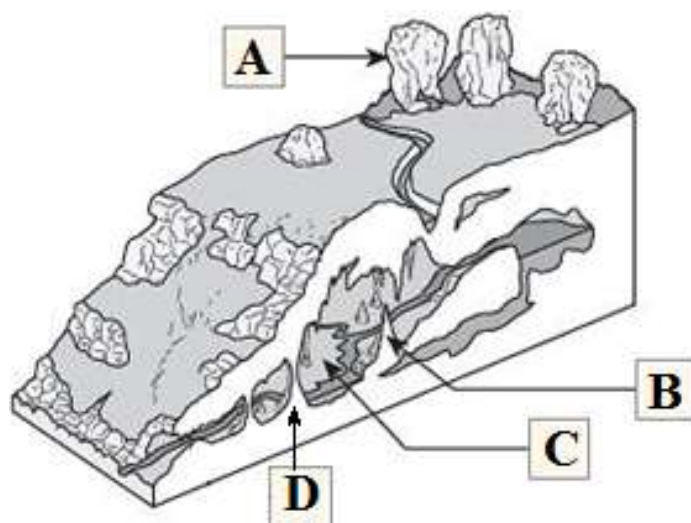
1. ziarniak	A. pomidor
2. jagoda	B. mak
3. niełupka	C. fasola
4. torebka	D. słonecznik
5. strąk	E. truskawka
6. owoc zbiorowy	F. kukurydza

Odpowiedzi:

- a) 1-B, 2-A, 3-C, 4-F, 5-D, 6-E
 b) 1-F, 2-D, 3-A, 4-E, 5-C, 6-B
 c) 1-A, 2-C, 3-B, 4-F, 5-E, 6-D
 d) 1-F, 2-A, 3-D, 4-B, 5-C, 6-E

Zadanie 8. (0 – 1 pkt)

Na schematycznym rysunku przedstawiono wybrane formy krasu powierzchniowego i podziemnego. Wskaż odpowiedź, w której prawidłowo przyporządkowano nazwy form krasowych oznaczone literami A, B, C, D, E do miejsc ich występowania.

Źródło: Opracowania w oparciu o grafikę zamieszczoną w Nowa Era, *Materiały dla nauczyciela*.

Odpowiedzi	Formy krasu powierzchniowego i podziemnego			
	A	B	C	D
a)	lejek krasowy	stalagnat	polje	stalaktyt
b)	polje	stalaktyt	wywierzysko	stalagmit
c)	ostaniec	stalagmit	jaskinia	stalagnat
d)	komin krasowy	stalaktyt	wywierzysko	stalagmit
e)	wywierzysko	stalagmit	komin krasowy	stalagnat

Źródło: Opracowania własne

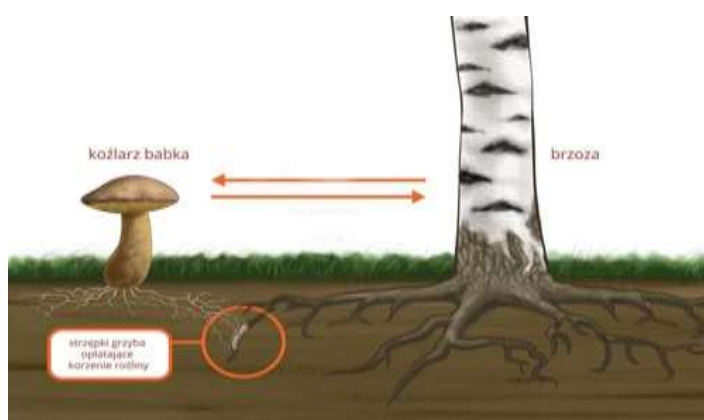
Zadanie 9. (0 – 1 pkt)

Uczniowie kupili środek odstraszający komary i postanowili go wypróbować w trakcie zajęć terenowych nad jeziorem, gdzie komary występują. Zaplanowali eksperyment zgodnie z zasadami metody naukowej. Wskaż odpowiedź, w której opisana czynność nie spełnia zasad metody naukowej.

- a) Sformułowali problem badawczy – czy zakupiony środek jest skuteczny?
- b) Sformułowali hipotezę – spodziewają się skuteczności używanego środka.
- c) Zaplanowali kolejne czynności, czyli przebieg eksperymentu, liczenie ukąszeń, notatki.
- d) Zaproponowali wszystkim obecnym na biwaku użycie testowanego preparatu.
- e) Kolejnym etapem będzie analiza wyników eksperymentu i wyciągnięcie wniosków celem potwierdzenia lub obalenia hipotezy.

Zadanie 10. (0 – 4 pkt)

Przeanalizuj rysunek i wykonaj przedstawione poniżej polecenia:

<https://epodreczniki.pl/b/P15JvVqXw>

a) W wykropkowane miejsce wpisz jak nazywa się pokazana na rysunku zależność ?

Odpowiedź: .....

b) Oceń prawdziwość poniższego zdania podkreślając Prawda lub Falsz

Grzyb chroni korzenie drzewa przed bakteriami i toksynami.

Odpowiedź: Prawda/ Falsz

c) Uzupełnij zdanie wpisując w wykropkowane miejsca odpowiednie wyrazy.

Grzyb ułatwia drzewu pobieranie z podłoża .....,
w zamian czerpie od drzewa .....

Zadanie 11. (0 – 1 pkt)

Wskaż poprawną odpowiedź. Park Krajobrazowy „Lasy Janowskie” oraz Park Krajobrazowy „Puszczy Solskiej” leżą na terenie dwóch województw:

- a) lubelskiego i podkarpackiego
- b) lubelskiego i świętokrzyskiego
- c) lubelskiego i mazowieckiego
- d) lubelskiego i podlaskiego

Zadanie 12. (0 – 1 pkt)

Wskaż poprawne połączenie nazwy parku krajobrazowego z obiektem historycznym lub kulturowym występującym na jego terenie.

- A. Barokowy Pałac Radziwiłłów w Nieborowie
- B. Grodziska na Okopowej w Lesie Prudnickim
- C. Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie

- 1. Park Krajobrazowy „Góry Opawskie”
- 2. Tenczyński Park Krajobrazowy
- 3. Bolimowski Park Krajobrazowy

Odpowiedzi:

- a) A-3, B-1, C-2
- b) A-1, B-3, C-2
- c) A-3, B-2, C-1
- d) A-2, B-1, C-3

Zadanie 13. (0 – 5 pkt)

W tabeli obok nazw rezerwatów przyrody wpisz odpowiednie indeksy liczbowe opisujące charakter danego rezerwatu.

- 1. Rezerwat florystyczny
- 2. Rezerwat faunistyczny
- 3. Rezerwat wodno – krajobrazowy
- 4. Rezerwat geologiczno-krajobrazowy
- 5. Rezerwat limnologiczny

Nazwa rezerwatu przyrody	Indeksy liczbowe
„Nad Białką”	
„Niebieskie Źródła”	
„Wyspa na jeziorze Wielkie Partęczyny”	
„Jezioro Neliwa”	
„Skołczanka”	

Zadanie 14. (0 – 1 pkt)

Uzupełnij zdanie, wskazując prawidłową nazwę parku krajobrazowego.

Na terenie Parku Krajobrazowego ..... utworzono rezerwat ornitologiczny „Stawy Milickie”, który został umieszczony na liście najcenniejszych obszarów wodno – błotnych objętych międzynarodową konwencją RAMSAR.

- a) ... „Pojezierze Łęczyńskie”
- b) ... „Dolina Baryczy”
- c) ... Doliny Sanu
- d) ... „Ujście Warty”

Zadanie 15. (0 – 4 pkt)

Przyporządkuj pomniki przyrody ożywionej lub nieożywionej do wymienionych w tabeli nazw parków krajobrazowych, na terenie których zostały utworzone. Wpisz indeksy liczbowe.

1. Słodkowodny krasnorost
2. „Dąb Rzeczypospolitej”
3. Odslonięcia skał wulkanicznych lamprofitów w Sierakowie
4. Wodospad na rzece Jeleń

Nazwa parku krajobrazowego	Indeksy liczbowe
Górznieńsko – Lidzbarski Park Krajobrazowy	
Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej	
Cisowsko – Orłowski Park Krajobrazowy	
Ślęzański Park Krajobrazowy	

Zadanie 16. (0 – 1 pkt)

Wskaż poprawne połączenie parku krajobrazowego z najwyższym wzniesieniem, występującym na jego terenie.

- A. Łagowsko – Sulęciński Park Krajobrazowy
- B. Kaszubski Park Krajobrazowy
- C. Park Krajobrazowy „Orlich Gniazd”
- D. Jeleniowski Park Krajobrazowy

1. Wieżyca (328,6 m n. p. m)
2. Góra Janowskiego (515 m n. p. m)
3. Szczytniak (554 m n.p.m.)
4. Wzgórze Bukowiec (227 m n. p. m)

Odpowiedzi:

- a) A-4, B-3, C-2, D-1
- b) A-1, B-2, C-4, D-3
- c) A-4, B-1, C-2, D-3
- d) A-2, B-1, C-3, D-4

Zadanie 17. (0 – 3 pkt)

W tabeli wpisz nazwę województwa, na terenie którego występuje wymieniona atrakcja turystyczna.

L.p.	Obiekt turystyczny	województwo
1.	Szlak wodny łączący 14 jezior „Kółko Raduńskie”	
2.	Ścieżka geoturystyczna „Dawna kopalnia Babina”	
3.	Mosty kolejowe w Stańczykach	

Zadanie 18. (0 – 4 pkt)**Przyporządkuj odpowiedni gatunek zwierzęcia do logo parku krajobrazowego.****W wykropkowane miejsca wpisz indeksy liczbowe.**

1. czajka, 2. gęgawa, 3. jeleń szlachetny, 4. orlik krzykliwy

- a) Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej – nr .....
- b) Strzelecki Park Krajobrazowy – nr .....
- c) Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi – nr .....
- d) Nadgoplański Park Tysiąclecia – nr .....

Zadanie 19. (0 – 1 pkt)**Oceń czy podane w tabeli informacje o parkach krajobrazowych są prawdziwe P lub fałszywe F, zakreślając odpowiednią literę.**

1.	Symbolem Przemęckiego Parku Krajobrazowego jest Wyspa Konwaliowa na rzece Wiśle, na której rosną konwalie o unikatowym różowym kolorze.	P	F
2.	Osobliwością dendrologiczną Parku Krajobrazowego Gór Słonnych są drzewiaste formy cisa występujące w ok. Serednicy oraz stanowisko krzewu - kosa olcha w ok. Bandrowa.	P	F
3.	Park Krajobrazowy „Pojezierze Łęczyńskie” od wschodu sąsiaduje z Poleskim Parkiem Narodowym.	P	F

Zadanie 20. (0 – 1 pkt)**Wskaż odpowiedź zawierającą prawdziwą informację o Pustyni Błędowskiej.**

W województwie	A	małopolskim	znajduje się unikatowa na skalę Polski Pustynia Błędowska uznana jako	1	zespół przyrodniczo – krajobrazowy.
	B	podlaskim		2	użytek ekologiczny.
	C	łódzkim		3	rezerwat biosfery UNESCO.

- a) A-2
- b) B-3
- c) B-1
- d) C-2

Zadanie 21. (0 – 1 pkt)**Wskaż prawidłowe rozpoczęcie zdania.**

..... to największe w Europie Zachodniej i Środkowej fluwiogeniczne torfowisko niskie z florą i fauną niespotykaną już w dolinach innych, wielkich rzek europejskich.

- a) Park Krajobrazowy Doliny Sanu
- b) Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry
- c) Park Krajobrazowy Doliny Jezierzycy
- d) Park Krajobrazowy Doliny Narwi

Zadanie 22 (0 – 1 pkt)**W każdym zdaniu skreśl nieprawdziwą informację, tak by zdanie było prawdziwe.**

- a) Największą rzeką Czarnorzecko – Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego jest rzeka **Wisła/Wisłok**, która w okolicy Frysztaka tworzy niezwykle piękny przełom zwany „Bramą Frysztacką”.
- b) Charakterystycznym elementem krajobrazu Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego jest Nida – najdłuższa w województwie i jedna z **najcieplejszych/najzimniejszych** polskich rzek.
- c) Flora Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej charakteryzuje się obecnością 9 zbiorowisk roślin tworzonych przez tzw. gatunki arktyczno-borealne, które przenikają na teren Parku z **północno – wschodniej/ południowo-wschodniej** Europy.

Zadanie 23. (0 – 1 pkt)

Wskaż poprawne połączenie nazwy parku krajobrazowego z jeziorem występującym na jego terenie.

- A. Krajeński Park Krajobrazowy
- B. Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego
- C. Powidzki Park Krajobrazowy

1. Jezioro Jeziorak – zajmujące szóste miejsce na liście największych jezior w kraju.
2. Jezioro Niedzięgiel – żyją w nim gatunki ryb wód głębokich takich jak sieja i sielawa.
3. Jezioro Wieleckie – uznane za rezerwat przyrody.

Odpowiedzi:

- a) A-3, B-2, C-1
- b) A-2, B-1, C-3
- c) A-1, B-3, C-2
- d) A-3, B-1, C-2

Zadanie 24. (0 – 4 pkt)

W tabeli wpisz nazwę województwa, na terenie którego występuje wymieniony park krajobrazowy.

L.p.	park krajobrazowy	województwo
1.	Iński Park Krajobrazowy	
2.	Park Krajobrazowy „Góra Św. Anny”	
3.	Lednicki Park Krajobrazowy	
4.	Park Krajobrazowy Doliny Bobru	

Zadanie 25. (0 – 1 pkt)

Wybierz prawdziwe zdania o Parku Krajobrazowym „Mierzeja Wiślana”. Wskaż prawidłową odpowiedź.

1. Największa w Polsce kolonia kormorana czarnego znajduje się w okolicach Kątów Rybackich.
2. Na terenie Parku znajduje się najwyższa ustabilizowana wydma europejska „Wielbłądzi Garb”.
3. Na terenie Parku można zobaczyć stanowiska paproci serpentynitowych np. zanokcica klinowata.
4. Mierzeja Wiślana to wąski pas lądu ciągnący się od Sopotu po Półwysep Sambia w Obwodzie Kaliningradzkim.
5. Jest najmniejszym parkiem krajobrazowym w Polsce.

Odpowiedzi:

- a) 1, 2, 5
- b) 2, 3, 4
- c) 1, 2, 4
- d) 3, 4, 5